

Римар Ольга,

к.е.н., доцент

Нововолинський навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

Західноукраїнського національного університету.

Римар Христина,

студентка

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ВІТЧИЗНЯНА ТА ЗАРУБІЖНА ПРАКТИКА

Досліджуючи особливості функціонування вітчизняних підприємств, стає очевидним, що окремі процеси управління та головні функції (планування, облік, контроль), що реалізуються в процесі його діяльності потребують оптимізації та коригування. Детальніше зупинимося на функції контролю, що зазвичай, як функція управління має нерегулярний, часто формальний характер, що зумовлено недостатньою увагою керівництва до організації та здійснення внутрішнього контролю.

В умовах сьогодення не існує єдиного методичного підходу до порядку організації та здійснення внутрішнього контролю на підприємствах, адже згідно вітчизняного законодавства не визначено, що таке внутрішній контроль, і не регламентовано порядок його здійснення. Внутрішній контроль є однією із функцій управління, що реалізується через процес, який забезпечує відповідність функціонування конкретного об'єкта згідно управлінським цілям і зосереджений на успішному досягненні поставленої мети. Контроль у практичній діяльності будь-якого підприємства спрямований на акумулюванні інформації і швидкому регулюванні на усі відхилення, що відбуваються у фінансово-господарській діяльності.

Згідно зарубіжної практики система внутрішнього контролю базується на основі моделі, що запропонована Комітетом спонсорських організацій Комісії Тредвея. Вона була визнана як загальноприйнята структура внутрішнього контролю та остаточний стандарт, за яким організації вимірюють ефективність своїх систем внутрішнього контролю, і базується на 5-ох основних компонентах: середовище контролю, оцінка ризиків, заходи контролю, інформація та комунікації, моніторинг. Усі ці компоненти створюють базу для належного внутрішнього контролю усередині компанії у вигляді контрольних заходів, та інших механізмів, що активно розробляються для вирішення та пом'якшення певних ризиків [2, С.178]. Разом з тим, інформація, що важлива для провадження ефективного контролю та досягнення бізнес-цілей, передається через встановлені канали згори-вниз і через усе підприємство. Така система контролю постійно під моніторингом і допомагає вчасно вирішувати виникаючі проблеми.

У вітчизняній практиці внутрішній контроль зводиться до перевірки фінансових показників у бухгалтерській звітності, та аналізі їх відхилень від попередніх періодів. Загалом, в Україні, науковці виокремлюють три основні компоненти системи внутрішнього контролю: система обліку, контрольне середовище, контрольні процедури[1].

Отже, результати дослідження свідчать про те, що вітчизняна система внутрішнього контролю потребує удосконалення, а в окремих випадках інтеграції в організаційну структуру господарюючого суб'єкта, як нової служби, що сприятиме реальній оцінці поточного стану, аналізі проблем, запобіганню дестабілізаційних процесів, що виникають в процесі фінансово-господарської діяльності підприємства.

Список використаних джерел

1. Каменська Т. О., Редько О. Ю. Внутрішній контроль і аудит в управлінні: практ. посіб. Наук. школа аудиту, Нац. центр обліку та аудиту. К.: ДП «Інформ.-аналіт. Агентство», 2015. 375 с.

2. Старенька, О. М. Методичні основи здійснення оперативного контролю на промислових підприємствах. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць (ISSN 2313-4569); за ред. М. І. Зверькова (голов. ред.) та ін. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2018. № 1 (65). С. 175–185.